

ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА. МОВА І ЛІТЕРАТУРА (АНГЛІЙСЬКА)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України

Код і назва галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Код і назва спеціальності: 014 Середня освіта

Опис предметної області: філологічні, педагогічні, психологічні та культурологічні знання, необхідні для підготовки майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури; теоретичні засади англійської мови, методика викладання, історія та теорія світової літератури, психолого-педагогічні основи навчання, міжкультурне спілкування, друга іноземна мова, основи безпеки життєдіяльності

Об'єкт вивчення: освітній процес на рівні базової середньої освіти з англійської мови і зарубіжної літератури у ЗЗСО

Цілі навчання: набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у галузі середньої освіти під час викладання шкільних курсів та здійснення виховної, позанавчальної і позашкільної діяльності

Теоретичний зміст предметної області: теоретичні засади англійської мови (лексикологія, стилістика, фонетика, граматики), методика викладання англійської мови та зарубіжної літератури, історія та теорія світової літератури, психолого-педагогічні основи навчання, ділове та міжкультурне спілкування, лінгвокраїнознавство, латинська мова, друга іноземна мова (німецька), загальнокультурна, історична та естетична обізнаність

Методи, методики та технології: методи лінгвістичного, літературознавчого та психолого-педагогічного аналізу, методика комунікативного, інтерактивного та компетентнісного навчання, технології формувального оцінювання, елементи дистанційного та змішаного навчання, цифрові ресурси та освітні платформи

Інструменти та обладнання: цифрові платформи, освітні додатки, онлайн-ресурси; навчально-методичні матеріали у електронному та друкованому вигляді; меблі, столи, дошки, комп'ютерна техніка, ноутбуки, мультимедійні панелі, проектори

Цілі освітньої програми: підготовка фахівців, здатних надавати якісні освітні послуги, формувати особистість здобувача освіти, викладати англійську мову і зарубіжну літературу, розвивати ключові компетентності, інтелектуальні та творчі здібності в контексті загальнолюдських і національних цінностей

Тип освітньої програми: освітньо-професійна

Тип диплому: диплом бакалавра, одиничний

Мова викладання: українська, англійська, німецька

Кількість кредитів: 240 кредитів ЄКТС

Форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання за кожною з них: інституційна. Розрахунковий строк виконання програми — 4 роки

Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання: наявність повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня «Молодший бакалавр»

(«Молодший спеціаліст»); сертифікати ЗНО/НМТ; додаткові вимоги — згідно з правилами прийому

Компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньої програмою освітньої кваліфікації:

Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо з урахуванням цінностей українського суспільства, поважати права і свободи людини та громадянина, усвідомлювати необхідність сталого розвитку держави.
ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування як державною так і іноземною мовою з представниками інших професійних груп різного рівня (усно і письмово).
ЗК 3. Здатність цінувати та поважати українську національну культуру, розмаїття мультикультурних особливостей, усвідомлювати національну культурну ідентичність, здатність виявляти толерантність, формувати духовно-культурні цінності українського суспільства.
ЗК 4. Знання і розуміння предметної галузі мовної підготовки та професійної педагогічної діяльності.
ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, прояву креативності в освітній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, критичного мислення, тощо.
ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітній діяльності з урахуванням вимог змішаного навчання.
ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних вітчизняних та іноземних джерел.
ЗК 8. Здатність усвідомлено визначати цілі особистісного і професійного розвитку, застосовувати навички самоменеджменту, працювати індивідуально та в команді.
ЗК 9. Здатність застосовувати набуті професійні знання і вміння в реаліях освітнього процесу.
ЗК 10. Здатність до письмової й усної іноземної комунікації в професійному середовищі.
ЗК 11. Здатність до прийняття ефективних рішень, відповідального ставлення до професійних обов'язків, генерування нових ідей, ініціативності.
ЗК 12. Здатність усвідомлювати цінності здорового способу життя, організовувати здорове освітнє середовище.
ЗК 13. Здатність до навчання впродовж життя, яке є автономною і самостійною формою самоосвіти.
ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)
ФК 1. Здатність забезпечувати навчання учнів (здобувачів) іноземній мові та спілкування іноземною мовою у професійному осередку згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей і потреб, реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням актуальних психолого-педагогічних тенденцій.

ФК 3. Здатність здійснювати індивідуальний супровід учня (наставництво під час навчання), формувати й розвивати ключові компетентності та уміння.

ФК 4. Здатність використовувати фахові знання теорії мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів актуальних філологічних досліджень.

ФК 5. Здатність здійснювати оцінювання і моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентісно орієнтованого підходу з англійської мови та зарубіжної літератури.

ФК 6. Здатність критично осмислювати проблеми у навчанні і/або професійній діяльності, коригувати власну педагогічну діяльність для підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 7. Здатність проводити професійно-орієнтовані наукові дослідження, аналізувати й узагальнювати результати дослідницького/творчого проєкту.

ФК 8. Здатність застосовувати науково-педагогічні теорії в освітньому процесі, інновації у фаховій діяльності, використовувати іншомовні комунікативні стратегії в освітньому середовищі та міжкультурному контексті.

ФК 9. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового і безпечного життя, використовувати ергономічні технології в організації освітнього процесу.

ФК 10. Володіння сучасними методами, прийомами і засобами навчання англійської мови і зарубіжної літератури з використанням інформаційних технологій.

ФК 11. Здатність використовувати інформаційні технології освітнього процесу в умовах змішаного навчання, упроваджуючи сучасні методи, прийоми і засоби навчання англійської мови та зарубіжної літератури.

ФК 12. Здатність структурувати й організовувати навчальний матеріал з англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до вимог шкільної програми.

ФК 13. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм граматичного, лексичного та фонетичного матеріалу.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знання сучасних тенденцій методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури, особливостей використання мови в іншомовній комунікації, уміння творчо використовувати вітчизняні й зарубіжні теорії та здобутки у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 2. Знання Державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з англійської мови і зарубіжної літератури для ЗЗСО та практичних шляхів їхньої реалізації в освітньому процесі.

ПРН 3. Знання психолого-педагогічних особливостей роботи й етичних норм взаємодії в професійному середовищі ЗЗСО.

ПРН 4. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням потреб та індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 5. Знання та ефективне використання методів і прийомів викладання англійської мови та зарубіжної літератури у ЗЗСО.

ПРН 6. Знання норм мовної поведінки, особливостей соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземних та української мов, історії мови, усвідомлення художньої літератури як мистецтва слова.

ПРН 7. Уміння здійснювати, опрацьовувати й аналізувати професійно важливі знання, спираючись на сучасні інформаційно-комунікативні технології та різноманітні ресурси.

ПРН 8. Уміння знаходити, адаптувати і модифікувати існуючі наукові підходи й методики відповідно до потреб освітнього процесу та конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 9. Уміння здійснювати самоаналіз, діагностику та корекцію власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ПРН 10. Уміння використовувати різні форми, засоби і стратегії формування культури здорового і безпечного життя, навичок для збереження фізичного та психічного здоров'я.

ПРН 11. Здатність враховувати психологічні вікові особливості когнітивних процесів організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти у вивченні англійської мови та зарубіжної літератури.

ПРН 12. Розуміння сутності філософії та її ролі в історії культури, обізнаність із актуальними проблемами сучасної гуманітаристики загалом і філософської думки зокрема.

ПРН 13. Розуміти сенс історії, її пізнавальні та культурні можливості, історичну роль, мати уявлення про структуру історичного знання, розмаїття та особливості української культури, визначати їх роль в обґрунтуванні та розвитку мислення і пізнання світу.

ПРН 14. Знання системи функціональних стилів мови і мовлення, мовних норм використання літературної мови, стилістичну класифікацію англійського вокабуляру, фонетичних, лексико-фразеологічних, морфологічних та синтаксичних експресивних засобів та стилістичних прийомів.

ПРН 15. Знати провідні тенденції світового літературного процесу, певних періодів, місце і значення вивчених творів у творчості письменників та літературному процесі, особливості стилю художнього твору та ідіостилу письменника.

ПРН 16. Уміти досліджувати поетику оригінального і перекладного тексту, з'ясовувати властивості художньої мови твору, засоби художньої виразності, жанрові різновиди, особливості його образної системи тощо; виокремлювати факти стильових явищ, стильових тенденцій і стильових доміант, на підставі яких визначається стиль художнього твору та індивідуальний стиль письменника.

ПРН 17. Знати типи лексичних одиниць, морфемну структуру та способи утворення слів у сучасній англійській мові, ідіоматичність лексики, етимологічні джерела англійського лексикону, основні типи словників та проблеми лексикографії.

ПРН 18. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури країн, мова яких вивчається еволюцією напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.

ПРН 19. Знати основні особливості соціокультурного розвитку країни, мова якої вивчається, володіти лексикою та країнознавчою інформацією, проявляти повагу і любов до країни, мова якої вивчається.

ПРН 20. Усвідомлювати загальноосвітнє значення латинської мови та її вплив на сучасні європейські мови, знати фонетику, морфологію, синтаксис та лексику латинської мови.

ПРН 21. Уміти аналізувати наукову проблему, одержані результати, робити висновки та узагальнення, добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 22. Здатність володіти ораторським мистецтвом, навичками публічної презентації результатів роботи, вміннями обирати відповідні форми і методи презентації, інноваційних педагогічних технологій, культури педагогічного спілкування, формування практичних умінь і навичок майстерності викладання, педагогічної культури та ерудиції.

ПРН 23. Формування художньо-естетичних орієнтацій і компетентностей, виховання потреби творчої самореалізації та духовного самовираження і вдосконалення у процесі опанування загальнолюдськими цінностями.

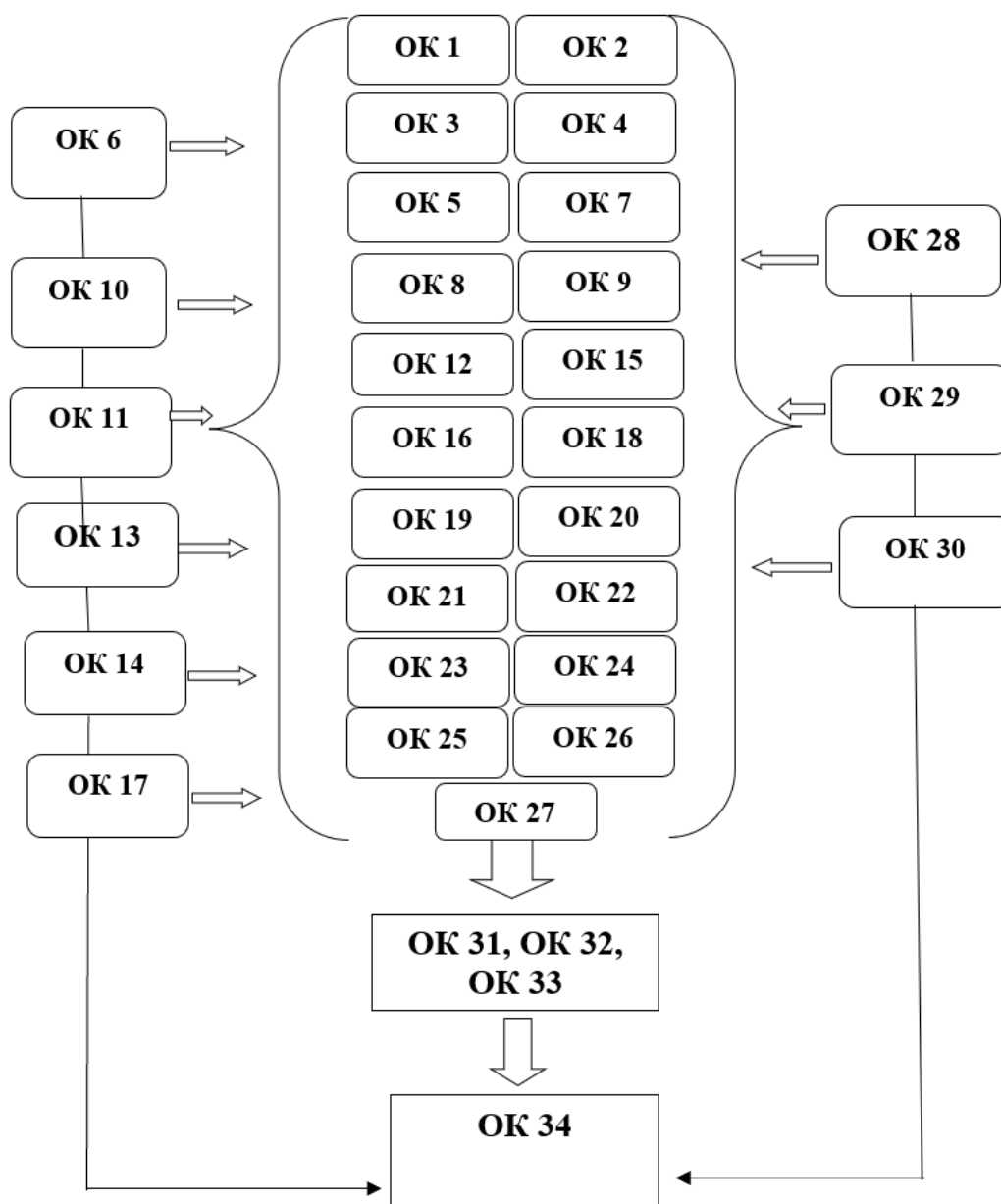
Форми атестації здобувачів вищої освіти: комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови, зарубіжної літератури, методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури; присудження ступеня бакалавра середньої освіти з присвоєнням кваліфікації «Учитель англійської мови та зарубіжної літератури»

Перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічна послідовність:

Освітній компонент (ОК)	Компонента освітньої програми (навчальна дисципліна, курсовий проект (робота), практика, кваліфікаційна робота)
ОК 1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)
ОК 2.	Історія України і української культури
ОК 3.	Філософія
ОК 4.	Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист
ОК 5.	Інформаційні технології
ОК 6.	Психологія ділового спілкування
ОК 7.	Англійська мова (І)

OK 8.	Англійська мова (II)
OK 9.	Англійська мова (III-IV)
OK10.	Основи педагогіки
OK11.	Художньо-естетичне виховання учнівської молоді
OK12.	Практика другої іноземної мови (німецька)
OK13.	Шкільний курс англійської мови та методика його навчання у ЗЗСО
OK14.	Шкільний курс зарубіжної літератури та методика його навчання у ЗЗСО
OK15.	Стилістика англійської мови
OK16.	Лексикологія англійської мови
OK17.	Вікова та педагогічна психологія
OK18.	Латинська мова
OK19.	Теоретичний курс англійської фонетики та граматики
OK20.	Лінгвокраїнознавство
OK21.	Література країн, мова яких вивчається
OK22.	Вступ до літературознавства
OK23.	Історія зарубіжної літератури (Античність)
OK24.	Історія зарубіжної літератури (Середньовіччя+Відродження)
OK25.	Історія зарубіжної літератури (XVII-XIX ст.)
OK26.	Історія зарубіжної літератури (XX ст.)
OK27.	Фізичне виховання
OK28.	Курсова робота з фахових дисциплін: Історія зарубіжної літератури
OK29.	Курсова робота з методики навчання фахових дисциплін: Педагогіка
OK30.	Курсова робота з фахових дисциплін: Англійська мова
OK31.	Педагогічна практика у ЗЗСО
OK32.	Педагогічна практика в оздоровчих таборах
OK33.	Виробнича практика у ЗЗСО
OK34.	Комплексний кваліфікаційний іспит

**Посеместрова структурна схема освітньої-професійної програми
підготовки бакалаврів спеціальності 014 «Середня освіта»**

До ОП включено окрему освітню компоненту **«Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських»** (теоретична підготовка) (БЗВП) (3 кредити ЄКТС).

БЗВП є елементом підготовки громадян до військової служби, як першої складової військового обов'язку громадян, визначеного статтею 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти.

Від проходження базової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;

- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військовооблікової спеціальності.

Не проходять базову підготовку:

- здобувачі вищої освіти, які здобувають освіту за іншими (крім денної та дуальної) формами здобуття освіти, включаючи поєднані;
- здобувачі вищої освіти - іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від базової підготовки законодавством не передбачено.

Постійне перебування здобувача освіти на тимчасово окупованій території є підставою для перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання.

Рішення про звільнення здобувачів освіти від проходження базової загальновійськової підготовки/перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання приймають керівники закладів вищої освіти на підставі особистих заяв з доданням підтвердних документів. Уповноважені представники органів військового управління можуть проводити перевірку наданих здобувачами освіти підтвердних документів.

Здобувачі освіти жіночої статі – громадянки України, які здобувають освіту за денною або дуальною формою здобуття освіти можуть проходити базову підготовку добровільно на підставі особистої заяви, поданої до закладу вищої освіти.

Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

Можливості працевлаштування: заклади загальної середньої освіти, мовні школи та курси, освітні центри, гуртки з іноземної мови, дитячі табори з мовним ухилом, освітні онлайн-платформи, видавництва навчальної літератури, освітні та культурні проєкти, репетиторська діяльність; посади — вчитель англійської мови і зарубіжної літератури, педагог-організатор, організатор позакласної роботи, асистент вчителя, лаборант

Процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння): присудження ступеня бакалавра середньої освіти з присвоєнням кваліфікації «Учитель англійської мови та зарубіжної літератури»